

Групи	Мінімально допустимі строки корисного використання, років
група 7 - тварини	6
група 8 - багаторічні насадження	10
група 9 - інші основні засоби	12
група 10 - бібліотечні фонди	-
група 11 - малоцінні необоротні матеріальні активи	-
група 12 - тимчасові (нетитульні) споруди	5
група 13 - природні ресурси	-
група 14 - інвентарна тара	6
група 15 - предмети прокату	5
група 16 - довгострокові біологічні активи	7

Вся сукупність основних засобів та інших необоротних активів для цілей оподаткування поділена на 16 груп. Ця класифікація має враховуватись платником податку при застосуванні методів амортизації та розрахунку норм амортизації. Виходячи з перелічених у цьому пункті груп, законодавець визначив, що йдеться про матеріальні необоротні активи. Слід зазначити, що наведена класифікація основних засобів та інших необоротних активів, майже повністю повторює класифікацію основних засобів, наведену в п. 5 П(С)БО 7 «Основні засоби», та назви субрахунків синтетичних рахунків 10 «Основні засоби» та 11 «Інші необоротні матеріальні активи» згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (далі – Інструкція № 291). Таким чином, для цілей оподаткування платником податку при класифікації основних засобів та інших необоротних активів за групами, згідно з вимогами п. 145.1, за основу мають братися дані про розподіл цих активів за субрахунками в бухгалтерському обліку.

ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО БАЛАНСУ

Шерстюк Я.А., ОКР «Магістр» *

**Науковий керівник – Плаксієнко В.Я., д.е.н., професор*

У зв'язку з реформуванням вітчизняного бухгалтерського обліку на засадах міжнародної гармонізації та стандартизації до Балансу та інших форм фінансової звітності було внесено значні зміни. Ось чому виникає необхідність у поглибленому дослідженні та порівнянні історичних та сучасних підходів до структури та методики складання Балансу.

Питанням змісту, форми та методики складання Балансу значну увагу приділяли багато відомих дослідників: І.Ф. Шер, І.П. Руссіян, О.П. Рудановський, М.С. Лунський, Ф.Ф. Бутинець, Ю.А. Верига, О.А. Дубінін, Ю.А. Кузьмінський, Т.Г. Маренич, М.Я. Остап'юк, В.В. Сопко.

Слово «баланс» походить від латинського слова «bilanx», що означає «двошальковий»; bilanx разом зі словом «libra» (терези) означало у римлян двошалькові терези (libra bilanx). Відтак у багатьох мовах з'явилися слова, близькі до слова «bilanx», які означають «терези»: італійське – la bilancia, французьке – la balance, англійське – balance тощо.

Проведений історичний огляд дозволяє стверджувати, що дефініція балансу пройшла тривалий, іноді суперечливий шлях розвитку [3].

Перші достовірні відомості про застосування терміну «баланс» в бухгалтерській практиці подаються в розрахунковій книзі італійського банкірського дому в 1408 р. У літературі слово «баланс» уперше з'являється у праці відомого італійського математика Луки Пачолі, що побачила світ в 1494 р., та в книжці Бенедикта Котрульї, яку було написано в 1458 р., але видано тільки в 1573 р. у Венеції. У законодавстві баланс уперше згадує Торговий кодекс Наполеона, виданий у 1807 р.

На сучасному етапі розвитку бухгалтерського обліку визначення Балансу та вимоги до нього, як елементу фінансової звітності, наведено в П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Згідно з п.3 П(С)БО 1 Баланс – це звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання та власний капітал [2].

Форму Балансу підприємства та зміст його статей визначено П(С)БО 2 «Баланс». Відповідно до цього нормативно-правового документу Баланс складається за формою № 1, що затверджена наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 і зареєстрована в Міністерстві Юстиції України 21.06.1999 р. за №391/3684. У ф. №1 зазначено лише назви статей, а П(С)БО 2 передбачено тлумачення їх змісту, детальну характеристику рахунків – інформаційних джерел, з яких береться інформація для заповнення тієї чи іншої статті.

На зміст і структуру Балансу вплинули зміни в П(С)БО 31 «Фінансові витрати» в оцінці таких статей, як незавершене будівництво та незавершене виробництво. Наказом міністерства фінансів України від 05.03.2008 р. №353 нормативно закріплено зміни річної звітності 2008р. Вони стосуються відображення вартості об'єктів, що відповідають до П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість», а саме:

1. У рядку 055 «справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості» наводиться справедлива вартість інвестиційної нерухомості, яка обліковується за справедливою вартістю, та залишкова вартість інвестиційної нерухомості, яка обліковується за первісною вартістю, що дорівнює різниці між первісною вартістю (рядок 056) і сумою зносу (рядок 057). Показник рядка 055 включається до підсумку Балансу;

2. У рядку 056 «первісна вартість інвестиційної нерухомості» наводиться первісна вартість інвестиційної нерухомості, яка обліковується за первісною вартістю;

3. У рядку 057 «знос інвестиційної нерухомості» наводиться у дужках знос інвестиційної нерухомості, яка обліковується за первісною вартістю.

Відповідно до П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів» наказом Міністерства фінансів України від 31.05.2008 р. №756 внесено зміни до статті «Грошові кошти та їх еквіваленти», де відображаються кошти в касі, на поточних та інших рахунках у банках, які можуть бути використані для поточних операцій, а також еквіваленти грошових коштів [1]. Кошти, які не можна використати для операцій протягом одного року, починаючи з дати Балансу або протягом операційного циклу внаслідок обмежень, слід виключати зі складу оборотних активів та відображати як необоротні активи.

Переосмислення змісту П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» викликало зміни у структурі Балансу: рядок 275 «VI. Необоротні активи та групи вибуття» відображає вартість необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу.

Вище наведені зміни у нормативно-законодавчій базі розширюють зміст та структуру Балансу, але при цьому не забезпечують узгодження податкового та бухгалтерського обліку при відображенні фактів господарювання.

Отже, бухгалтерський баланс, як форма фінансової звітності, пройшов ряд етапів у своєму розвитку. Встановлено перелік змін, що вплинули на структуру, склад форм звітності та інформаційні потреби зацікавлених користувачів. Саме на удосконалення структури та змісту Балансу повинні бути спрямовані подальші дослідження, адже від цього залежить забезпеченість користувачів повною та об'єктивною інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2008 р. № 756 «Зміни до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку» [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
2. П(С)БО 2 «Баланс», затверджене наказом МФУ №87 від 31.03.99 р. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : [підручник] / В. Г. Швець. – К. : Знання, 2004. – 447 с.

РОЗРАХУНОК ПДФО ПРИ ОПОДАТКУВАННІ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ У СВІТЛІ ВИМОГ ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Фоломєєва О.В., студентка ОКР «Магістр», спец. «Облік і аудит» *

**Науковий керівник – Левченко З.М., к.е.н., доцент*

Відстежування законодавства у сфері обліку та розрахунків з заробітної плати є надзвичайно важливим для будь – якого підприємства, бюджетної установи, організації. Це пов'язано зі складним, а часто неоднозначним трактуванням методики розрахунку відрахувань та утримань з заробітної плати[1].